

Webinar: Natuurmonumenten en het Limburgs Programma Landelijk Gebied

Op woensdag 29 maart 2023, organiseerde de Ledencommissie Limburg en de Kempen een webinar over het Limburgs Programma Landelijk Gebied. De avond stond in het teken van hoe we gericht werken aan natuur, water en klimaat.

Aantal ingelogde deelnemers: 85

N.B. Dit verslag is een beknopte weergave van een zeer uitgebreid webinar over een tamelijk complex proces waarbij vele partijen betrokken zijn. In het verslag zijn weblinks opgenomen die leiden naar de oorspronkelijke documenten. We hebben daaruit geen keuze gemaakt maar laten dit aan de lezer over.

Thomas van Gemert, voorzitter van de ledencommissie Limburg en De Kempen opent het webinar en heet iedereen welkom. Het doel van de avond is de leden bij te praten over de actuele stand van zaken van het Limburgs Programma Landelijk gebied. Programmaleider Limburg namens Natuurmonumenten Gerard de Baaij start zijn inleiding met de slogan 'Van een "woest landschap" naar een woest aantrekkelijk landelijk gebied. Er zijn 24 Natura 2000 gebieden in Limburg waarvan Natuurmonumenten er 8 in eigendom en beheer heeft: Sint Jansberg, Weerter en Budelerbergen & Ringselven, Geleenbeekdal (IJzerenbos), Grensmaas, Brunsummerheide, Geuldal, Noorbeemden en Sint Pietersberg. Het doel is herstel van de natuur, die de afgelopen decennia heeft geleden onder andere door stikstof en droogte. Sinds het uitkomen van het rapport van Remkes 'niet alles kan overal' in juni 2020 <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/06/08/niet-alles-kan-overal> is besloten tot maatregelen van daling stikstofdepositie + natuur herstellen in een bredere context van het Landelijk gebied en met generieke maatregelen. Betrokken organisaties in Limburg zijn: LLTB, Natuur en Milieu Limburg, Natuurmonumenten, Stichting Limburgs Landschap, Staatsbosbeheer, Waterschap Limburg en Gemeenten. De Provincie is de kartrekker en de eindverantwoordelijke van dit programma waarbij een integrale aanpak van stikstof, water, natuur en klimaat plannen op gebiedsniveau van belang is. In Limburg zijn 4 gebieden benoemd: Maasduinen, De Peel, Zuid Limburg en Meinweg en Roer- en Swalmdal. In juni 2023 heeft iedere provincie zijn integrale gebiedsplannen klaarliggen. In 2024 zijn de uitvoeringsgelden beschikbaar.

De provinciale uitgangspunten van Limburg zijn:

- Alle partijen erkennen het belang
- We stellen mens- en natuurwaarden centraal
- Wettelijke verplichtingen zijn een gegeven
- Het doelbereik is voor ons een verplichtend kader
- We realiseren dat er lastige keuzes gemaakt moeten worden
- We gaan met respect met elkaar om en zoeken via dialoog de oplossingen
- Waar het teveel uiteenloopt leggen we het voor aan GS

Het Limburgs Programma Landelijk gebied vertaalt de landelijke doelen naar gebiedsdoelen en de landelijke afspraken worden vertaald naar gebiedsafspraken. Hierover is dan geen discussie meer bij de ontwerp opgave. zie ook het document van de Provincie

<https://www.limburg.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/limburgs-programma-landelijk-gebied/> waarin ook de doelen van de Provincie beschreven staan.

Natuurmonumenten heeft voor het programma landelijk gebied haar prioriteiten als volgt geformuleerd:

- Gezonde natuur, gezonde leefomgeving
- Systeemherstel staat voorop
- De natuur kent geen grenzen
- We gaan niet voor groei maar wel voor meer natuur
- Idealisme gevoed door realisme
- Samen komen we echt verder
- Ondersteunend voor de ander
- Onze menukaart is uitgebreid
- Regionaal denken, lokaal doen
- Het goede voorbeeld geven

Belangrijke subsidies die inmiddels al zijn beschikbaar zijn de regelingen Programma Natuur en Natura2000 herstelmaatregelen voor maatregelen in de N2000 gebieden. Maatregelen die de natuur herstellen en weerbaarder moeten maken tegen de drukfactoren. Deze maatregelen zijn al opgestart en staan gepland voor de komende 2 jaar.

Robin Peeters en Guido Franck presenteren aan de hand van 2 concrete voorbeelden welke maatregelen in twee van de zeven Natura 2000 gebieden die natuurmonumenten in eigendom en beheer heeft, worden uitgevoerd.

Allereerst vertelde Robin Peeters, coördinator natuurbeheer over de maatregelen die genomen zijn en worden in het gebied de Weerter- en Budelerbergen. Zie het volgende document met zeer uitgebreide beschrijving en gebiedskaarten. <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2020/07/Natura-2000-Hoofdrapport-Beheerplan-138-Weerter-en-Budelerbergen-en-Ringselvenplan.pdf>

Guido Franck, coördinator natuurbeheer in het Geuldal vertelde over de maatregelen die in het deel van het Geuldal waar Natuurmonumenten eigenaar en beheerder van is, zijn en worden genomen. Zie het volgende document met de gedetailleerde beschrijvingen <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2021/11/Natura-2000-Kernrapport-Beheerplan-157-Geuldal.pdf>

Dit interessante webinar gaf een goed beeld van de huidige stand van zaken in dit complexe proces waarbij vele partijen betrokken zijn om te zorgen dat er een integrale aanpak komt op gebiedsniveau van stikstof, natuur, water en klimaat.

Dit proces zullen wij ook als ledencommissie blijven volgen en onze leden regelmatig informeren over de stand van zaken.

Jeannette Hommes
secretaris ledencommissie Limburg en De Kempen